

Nota informativă cu privire la realizarea Planului național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pe anii 2010-2011

Ministerul Afacerilor Interne, pornind de la importanța deosebită pe care o prezintă activitatea de combatere a traficului de ființe umane, pe parcursul a 6 luni ale anului 2011 a continuat, de comun cu subdiviziunile subordonate, măsurile de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și alte infracțiuni conexe, conform atribuțiilor delegate după competență, în vederea realizării Planului național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pe anii 2010-2011 aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 835 din 13.09.2010.

Astfel, monitorizarea și evaluarea permanentă a tendințelor fenomenului traficului de persoane reprezintă un mecanism important atât de prevenire, cât și de coordonare și dirijare a tuturor eforturilor în combaterea acestui flagel, activitate devenită prioritară nu numai la nivel național, dar și la cel de dimensiune internațională.

Urmare a măsurilor întreprinse, actualmente se constată o diminuare stabilă a fenomenului traficului de ființe umane.

Astfel, în perioada de raport, angajații MAI au relevat 58 infracțiuni de trafic de ființe umane, comparativ cu 91 infracțiuni în perioada analogică a anului trecut, ceea ce constituie o scădere cu 36,3%. Principalele țări de destinație ale traficului de ființe umane și proxenetismului continuă a fi Federația Rusă, Turcia, Emiratele Arabe Unite și regiunea de nord a Ciprului.

În acest sens se constată o dinamică descendentă a acestui fenomen, în anul 2007 fiind înregistrate 251 infracțiuni, în anul 2008 – 215, în anul 2009 – 185, iar în anul 2010 – 140.

Drept argument privind reducerea acestui flagel, constituie și datele oferite de Organizația Internațională pentru Migrație din Republica Moldova cu referire la numărul de victime identificate și asistate, care la fel este în descreștere. Conform acestor informații, în 2007 au fost identificate și asistate 273, în 2008 – 158, în 2009 – 159, 2010 – 90, iar pe parcursul perioadei expirate a anului curent – 57 victime.

Un alt indicator privind reducerea dimensiunilor fenomenului, elocvent este reflectat în analiza efectuată de către BNC Interpol din or. Ankara, Turcia. Conform acestor date, de pe teritoriul Turciei au fost deportați cetățeni ai Republicii Moldova, identificați ca victime ale traficului de ființe umane, în număr de 1 persoană pe parcursul perioadei expirate a anului 2011, 4 – 2010, 7 – 2009 și 22 în anul 2008.

Totodată, reieșind din rezultatele prezentate de reprezentanța SECI din Turcia, Republica Moldova anterior se afla pe primul loc în calitate de țară sursă a persoanelor traficate, actualmente plasându-se pe ultimele locuri la acest compartiment.

Reducerea vizibilă a acestui flagel este și rezultatul logic al celor mai strategice acțiuni antitrafic întreprinse, în ultima perioadă de timp, de către autoritățile statului. Astfel, progresele esențiale obținute în acest sens au determinat o apreciere înaltă a eforturilor organelor de drept naționale îndreptate spre prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, Republica Moldova fiind plasată pe locul II în lista țărilor lumii, Guvernele cărora continuă lupta împotriva acestui fenomen (anul precedent ocupând locul II de monitorizare).

Regretabil este faptul însă, imposibilității stabilirii relațiilor de colaborare cu organele polițienești din regiunea transnistreană, necontrolată de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, ceea ce împiedică desfășurarea în această zonă a acțiunilor pro-active de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și alte infracțiuni conexe, măsuri care se realizează doar în cadrul operațiunilor organizate periodic de către misiunea EUBAM, la care participă activ și reprezentanții Centrului pentru combaterea traficului de persoane al MAI.

La compartimentul combaterii traficului de copii, pe parcursul perioadei de referință au fost înregistrate 12 cauze de acest gen, comparativ cu 5 cauze în anul precedent, ceea ce reprezintă o majorare cu 140,0%. În toate cazurile traficantii, abuzînd de poziția de vulnerabilitate specifică copiilor, manifestînd intenția obținerii foloaselor financiare, au organizat, prin înșelăciune, exploatarea sexuală a minorilor atît peste hotarele țării, cît și pe teritoriul ei. Majorarea numărului de trafic de copii poate fi explicată nu ca creștere a fenomenului, ci în legătură cu pornirea mai multor cauze penale în cadrul cercetării unei rețele de pedofili.

La capitolul organizării migrației ilegale se poate de menționat că acest fenomen se află în proces de diminuare în raport de 7,5%, întrucît pe parcursul perioadei I semestru al anului curent au fost relevate 62 infracțiuni ce țin de organizarea migrației ilegale, comparativ cu 67 infracțiuni, înregistrate în perioada analogică a anului precedent. Analiza comparativă din ultimii ani denotă următoarea situație: în anul 2007 au fost înregistrate 65 infracțiuni, în 2008 – 117, 2009 – 137, iar în 2010 – 116.

Drept țări de destinație pentru migranții moldoveni, rămîne a fi, în continuare spațiul Uniunii Europene.

În rezultatul activităților întreprinse în scopul combaterii migrației ilegale, au fost identificate mai multe scheme frauduloase de organizare a acesteia. Mai frecvent, aceste infracțiuni sunt comise prin folosirea documentelor false, în special a actelor de identitate a cetățenilor români și bulgari. Totodată, au fost constatate și cazuri de perfectare a vizelor pentru intrarea pe teritoriul țărilor din spațiul Schengen în baza documentelor oficiale false prezentate personal, sau prin intermediul agențiilor de turism, firmelor de plasare în câmpul muncii etc.

Cu referire la infracțiunile de scoatere ilegală a copiilor din țară, pe parcursul perioadei de referință au fost pornite 7 cauze penale, comparativ cu 6 cauze penale înregistrate pe parcursul perioadei similare a anului precedent, ceea ce constituie o diminuare cu 16,7%. În procesul investigațiilor efectuate n-au fost relevate intenții de scoatere a minorilor din țară în scop de exploatare în străinătate.

Pornind de la principiul finalității evidențiem faptul că, cauzele penale investigate de pe linia traficului de ființe umane și alte infracțiuni conexe, în proporție de 49,0% din numărul total pornite în anul curent, au fost expediate pentru examinare în instanța de judecată, ceea ce constituie cu 20,2% mai mult comparativ cu media pe țară (28,8%).

Este de menționat că, pe parcursul perioadei vizate au fost documentate și anihilate 15 filiere și 15 grupări criminale, specializate în trafic de ființe umane, proxenetism, trecere ilegală a frontierei de stat și organizare a migrației ilegale. Unele din ele au fost contracarate în colaborare cu serviciile abilitate din așa țări ca Ucraina, Polonia, România.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne acordă o atenție sporită și procesului de monitorizare a agenților economici care prestează servicii de turism și de plasare în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor moldoveni, în vederea excluderii cazurilor de trafic și organizare a migrației ilegale.

Astfel, la acest compartiment au fost pornite 11 cauze penale privind organizarea migrației ilegale în privința agenților de turism și de plasare în câmpul muncii în străinătate, după cum urmează: SRL „Lilileogabi”, SRL „Benedax Grup”, SRL „VernonPrim”, SRL „Volaris Grup”, SRL „Tehnopol Prim”, SRL „Arena”, SRL „Olvis Stepanenco”, SRL „Cinci Stele Tur”, SRL „Inseta Lux”, SRL „Romix Euro” și II „Caeș Igor”. În privința SRL „Lilieogabi” a fost dispusă, prin hotărâre judecătorească definitivă, procedura de lichidare a persoanei juridice, cu încasarea sumei, în calitate de amendă, în valoare de 40.000 lei RM.

În scopul impulsivării și extinderii cooperării internaționale, precum și simplificării schimbului reciproc de informații între instituțiile abilitate și ONG-urile de profil, colaboratorii MAI au participat la 41 întrevederi de lucru, seminare, programe, conferințe locale și internaționale.

De asemenea, Centrul pentru combaterea traficului de persoane al MAI a fost gazdă a 11 vizite de lucru cu omologii din statele străine, reprezentanți ai misiunilor diplomatice, efectuând 9 deplasări peste hotarele țării, unde au fost discutate multiple aspecte ale colaborării internaționale în domeniul combaterii traficului de ființe umane, migrației ilegale, pornografiei infantile prin internet, precum și stabilirea principalelor acțiuni comune de prevenire și combatere a acestor fenomene antisociale.

În acest sens, reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne au participat la reuniunile grupelor de lucru ale Serviciului de securitate al Ucrainei, misiunile EUBAM și GUAM, în scopul declanșării unor operațiuni interstatale privind documentarea filierelor internaționale specializate în trafic de persoane, în scop de exploatare sexuală și organizare a migrației ilegale.

Tot la acest compartiment a fost creat un grup de lucru, care își desfășoară lucrările în or. Sofia, Bulgaria, în cadrul implementării proiectului de consolidare a cooperării transnaționale pe cazuri de trafic în Europa de Sud-Est, la care a luat parte și un reprezentant al MAI.

Totodată, au fost organizate diverse întrevederi cu experții OIM în cadrul proiectului „Susținerea implementării componentei de migrație și dezvoltare a parteneriatului pentru mobilitate Moldova-UE”, experții GRETA cu privire la „Evaluarea eforturilor Guvernului Republicii Moldova privind implementarea politicilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane”, precum și specialiști ai OSCE în domeniul combaterii traficului de copii, pornografiei infantile și evaluării pericolului drogurilor asupra copiilor.

Este de menționat faptul că, Centrul pentru combaterea traficului de persoane al MAI găzduiește deseori vizitele de studiu și documentare a delegațiilor altor state, cum ar fi cazul celei din Republica Tadjikistan care se va afla timp de 30 zile pe teritoriul țării noastre, scopul cărora este orientat la studierea cadrului juridic și instituțional, a metodelor și tehnicilor de investigare a cazurilor de trafic de ființe umane și alte infracțiuni conexe și nu în ultimul rând preluarea experienței și celor mai bune practici ale Republicii Moldova în lupta contra acestui flagel al societății.

De asemenea, angajații Ministerului de Interne au continuat, pe parcursul perioadei de referință, campaniile de mediatizare și informare a societății civile despre riscurile și consecințele traficului de ființe umane și migrației ilegale. În acest scop, de comun cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale de profil, au fost organizate și desfășurate 10 seminare informative în cadrul diverselor licee și școli profesionale din țară, precum și în cadrul instituțiilor de învățămînt universitar, cum ar fi Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițeanu” și Universitatea de Stat din Comrat.

Pe pagina oficială „web” a MAI au fost plasate peste 20 informații relevante la acest compartiment și au fost acordate 11 interviuri reprezentanților mass-media din țară și în cadrul emisiunilor televizate în direct.

Un rol important în promovarea activităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, precum și instruirea profesională continuă a efectivului antrenat în asemenea acțiuni, constituie aportul atât în plan financiar, cât și tematic, acordat de către Ambasada SUA Guvernului Republicii Moldova.

În scopul sporirii abilităților profesionale, pe parcursul perioadei de raport, colaboratorii MAI au participat la desfășurarea diverselor seminare de instruire organizate în comun cu Alianța pentru salvarea familiilor din Moldova cu genericul „Căutarea soluțiilor pentru prevenirea și combaterea pedofiliilor în Moldova”; Centrul pentru prevenirea traficului de femei cu privire la combaterea infracțiunilor conexe migrației; Centrul Internațional „La Strada” cu tematica combaterii traficului de copii, în special sexual și a celor conexe înfăptuite prin intermediul tehnologiilor informaționale; „UNICEF” în domeniul combaterii traficului de copii; Comisia Europeană în cadrul proiectului „O mai bună guvernare a migrației de muncă și a calificărilor” și nu în ultimul rînd cel organizat de către Biroul migrație și azil al MAI, cu susținerea financiară a Comisiei Europene în cadrul căruia au fost discutate principalele garanții procedurale în sistemul de azil.

În vederea asigurării schimbului de experiență în domeniul investigării cazurilor de trafic de ființe umane, reprezentanții MAI au fost delegați pentru participare la cursurile de instruire organizate de Ministerul de Interne al Republicii Macedonia în cooperare cu Ambasada și Biroul Federal de Investigații al SUA și Academia de poliție a MAI a Republicii Belarus.

Ministerul Afacerilor Interne continuă activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și migrației ilegale în contextul realizării Planului național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2010-2011, Planului privind liberalizarea regimului de vize, precum și, alte documente de politici naționale și sectoriale din domeniul său de competență.

Totodată, vor fi înaintate propuneri pentru proiectul noului Plan național în domeniu, care urmează a fi elaborat sub egida Comitetului național de combatere a traficului de ființe umane.

Ministerul Afacerilor Interne